

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VI. Evangelii secundum Johannem;

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

mortuis suscitatum vidisse se gloriabatur, laudatur & à Polycarpo Apostolorum, Johannisque potissimum discipulo, & à Papiâ Johannis itidem auditore, & Polycarpi sodale. Quocirca solum Matthæi Evangelium probabat Cerinthus hæreticus, Apostolorum coartaneus, reliqua repudiabat. Hos excipit Justinus Martyr, librorum omnium Novi Testamenti laudator assiduus, præterquam Epistolæ Pauli ad Philemonem, Catholicæ Judæ, & duarum Johannis postremarum; quarum, propter brevitatem, nulla citandi videtur ipsi data occasio. Succedit Athenagoras; huic Irenæus, Polycarpi discipulus, qui se primam Apostolorum successionem attingisse jactabat. Is scriptum à Matthæo narrat Evangelium patria lingua, cum Romæ Petrus & Paulus Evangelium promulgarent. Tum subsunt Scriptorum agmina, libris iisdem auctoritatem suam asserentium: quibus commemorandis superfedeo, nam res liquet, nec de recentioribus illis dubitatur. Tota de primis illis contentio est.

*Evangelii
secundum
Marcum;*

III. Marcum Petri discipulum, ab eoque in Epistolis laudatum, Evangelii, quod ejus nomine circumfertur, fuisse conditorem scripsit idem, quem proxime nominavi, Papias Hierapolitanus Episcopus; scripsit & Clemens Alexandrinus. Ejus auctoritate sæpe utitur Justinus, ut dixi. Ex iis quæ Petrum prædicantem audierat Marcus, Evangelium hoc esse conflatum Irenæus tradidit. Hinc crebra ejus mentio apud alios supparet Irenæo. Porphyrius quoque dum quædam in eo temere carpit, ipsius antiquitatem & γρηγοριανη confirmat.

*Evangelii
secundum
Lucam;*
1. Cot. 8. 18.

IV. Lucæ, qui Paulum peregrinantem assectatus est, Evangelium Paulus ipse elogio consecravit in Epistola posteriore ad Corinthios, his verbis: *Misimus etiam cum illo fratrem, cujus laus est in Evangelio per omnes Ecclesias; non solum autem, sed & ordinatus est ab Ecclesiis comes peregrinationis nostræ.* Idem Evangelium à Paulo significari volunt his verbis, quæ sæpe ab eo usurpata reperias; *Secundum Evangelium meum.* Auctor Eusebius. Itaque testem cum sæpe allegat Clemens Romanus in memoratis Epistolis ad Corinthios, ac deinde Justinus. Nonnihil etiam ex eo petatum habet Epistola Barnabæ. Sed & proxime laudatum Pauli testimonium ex altera ad Corinthios, Ignatius ad Ephesios scribens ipsi accommodavit. Meminit ejus & Irenæus; solumque illud Evangelium, aliis rejectis, admiserunt Cerdo, & Marcio. Scio hunc duo ejus priora capita, sic tanquam supposititia expunxisse: verum suam illis asseremus γρηγοριανη in Propositione nona, tum cum Mariæ virginitatem tuebimur.

*& ejusdem
Actorum
Apostolorum;
Philastr. Hæc.
16.
Euseb. Hist.
libr. 4. cap. 19.*

V. Actis quoque Apostolorum cum fidem haberi verent Cerinthus, quemadmodum à Philastro proditum est, & Severus, quemadmodum ab Eusebio; Cerinthum autem Apostolorum temporibus vixisse constat, Severus M. Aurelii ævo, libri veteris hinc deprehenditur. Se autem hujus scriptorem prodit Lucas in Procemio ad eundem Theophilum, quem in Evangelii sui aditu compellat, illicque se res à Christo gestas literis jam ante mandasse significat. Ita hi sibi libri, alter alteri, auctoritatem conciliant. Egregium autem cum universæ Evangelicæ historiæ, tum præcipuè Evangelio Lucæ, atque Actis etiam Apostolorum ab eo scriptis, antiquitatis testimonium commodat Philostratus, Severo Augusto coævus. Pleraque enim Christi, Apostolorumque miracula ex his libris adeo manifeste in Apollonium suum transcripsit, ut ne à verbis quidem ipsis usurpandis abstinuerit. Id nos luculenter in Propositione nona demonstrabimus.

*Evangelii
secundum
Johannem;*

VI. Ad Evangelium scribendum jam magno natu Johannes Apostolus animum adiecit. Ejus ipse se auctorem manifeste declarat ad calcem operis. Nec video quo argumento vel auctoritate freti nonnulli conjecerint postremam hanc partem à Johanne altero, Ephesino Episcopo, Ephesinæ Ecclesiæ nomine, post Johannem Apostoli obitum fuisse adjectam. An quod Johannem de futura sua morte tam certo ac definite loqui non posse senserint? Quasi scire non potuerit se communi moriendi lege natum esse, atque hæc Christi verba de se, *Si enim volo manere donec veniam, quid ad te? sibi immortalitatem nequam spondere, & perverfam iis affectam esse sententiam à fratribus.* Deinde quod additur: *Et scimus quia verum est testimonium ejus,* id putant nonnisi à pluribus scripta esse de uno; non ergo à Johanne solo de seipso; quippe non simul, & plurali numero, & singulari de se potuisse loqui. Ego contra aio perulgata esse generis hujus exempla apud scriptores. Sic Christus ad Nicodemum, in eodem Johannis Evangelio: *Amen, amen dico tibi, quia quod scimus loquimur.* Præterea vox, *Scimus,* non ad Johannem solum, sed ad reliquos etiam Discipulos spectat: ac si dixisset, *Ego,* ac Discipuli reliqui, *scimus* ea vera esse, quæ de Christo testificatus sum. Ad hæc cum ait *ἐγὼς ἀποστόλος* de se: *Hic est Discipulus ille qui testimonium perhibet de his, & scripsit hæc,* constat sibi, qui supra pari modestia se ipse dissimulavit, cum dixit: *Erat ergo recumbens unus ex Discipulis ejus in sinu Jesu, quem diligebat Jesus.* Postremo unicum clausulæ hujus auctorem ista indicant: *Nec ipsum arbitror mun-*

Joh. 21. 22.

Joh. 21. 24.

Joh. 3. 21.

Joh. 11. 22;
Joh. 21. 25.

dum capere posse eos, qui scribendi sunt libros. En tibi Scriptorem de se numero singulari loquentem: quod utique non fecisset, si nomine Ephesinae Ecclesiae, uti volunt, numero plurali supra fuisset usus. Cæterum multa ex hoc Evangelio testimonia depromit Justinus, Johannis ætati proximus, testis locuples, & nulli exceptioni obnoxius. Ejus item auctoritatem usurpat paulo recentior Irenæus. Refert denique Clemens Alexandrinus in libris *κωνσταντινου*, se accepisse à majoribus postremum omnium Evangelistarum Johannem res Christi gestas memoriae prodidisse. Præterea de rerum origine differens Amelius, Platonicus Philosophus, suppar his temporibus, ex Evangelio Johannis, quem celato nomine Barbarum appellat, prima verba usurpat, à Christi licet religione alienus.

Amel. apud Euseb. Præp. libr. 11. cap. 19.
 & ejusdem Epistolarum, Prima,
 Euseb. Hist. libr. 5. cap. 24.

VII. Johanni quoque adscribuntur Epistolæ tres, & Apocalypsis. Primam Epistolam citra controversiam ab universis Christianorum Ecclesiis numquam non admittam fuisse, & Johanni Apostolo tributam, reliqua venisse aliquando in contentionem, deque eorum auctore dubitatum esse tradit Eusebius. Ac è Prima quidem Epistola testimonia sumit Papias, quo nemo melius veritatem illius perspectam habere potuit, quippe qui Johannis fuerit auditor, ut supra dixi. Laudant eandem Irenæus, Tertullianus, Clemens Alexandrinus, Origenes, & reliqua deinceps Ecclesiasticorum auctorum caterva. Inter quos insignis est Dionysii Alexandrini testificatio libro secundo De promissionibus: ab uno siquidem eodemque auctore profecta esse docet Evangelium, & Epistolam Catholicam, quæ Johannis nomen gerunt, idque cum ex verborum ac sententiarum consonantia, tum ex consimili scriptiois genio demonstrat.

VIII. De Secunda, ac Tertia major est discrepatio, nec ea tamen de veritate ipsarum, sed de auctore, quem quidam Apostolum Johannem, nonnulli Johannem alium Presbyterum, Christi itidem discipulum esse volunt, Johannis Apostoli æqualem. Johanni quidem Christi discipulo secundam adscribit Irenæus, & testimonium ex ea recitat. Observatione vero dignum est præter alterum, indidem alibi ab eo depromptum, quod tamen è Prima Epistola petere se ait. En tibi ipsius verba: *Quos & Dominus nobis cavere prædixit: & discipulus ejus Johannes in prædicta Epistola fugere eos præcepit dicens: Multi seductores exierunt in hunc mundum. Qui non confitentur Jesum Christum in carne venisse, hic est seductor & Antichristus.* Quam prædictam appellat Johannis Epistolam, ea est Prima proxime ab eo laudata, cum verba tamen quæ affert jaceant in Secunda. Sane videretur sanctum virum fecellisse locus huic consimilis, qui in Prima extat: *Multi Pseudopropheta exierunt in mundum. In hoc cognoscitur Spiritus Dei. Omnis Spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est: & omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, & hic est Antichristus.* Clemens Alexandrinus Johannis majorem Epistolam, hoc est Primam citat. Ex quo efficitur Johannis ejusdem esse reliquas duas, vel alterutram certe, Apostoli nimirum, quem Primæ auctorem esse demonstravimus. Nam si unica Johannis Apostoli haberetur Epistola, cur majorem eam appellaret, qua minorem, nullam auctorem idem dedisset? Has postremas duas cum reliquis Catholicis in censum sacrorum Librorum conjecit idem Clemens in libris *κωνσταντινου*, ut auctor est Eusebius. Tertullianus testimonia ex Secunda, tanquam Canonica, depromit. A multis quidem dubitari ait Origenes, an genuinæ sint Secunda, & Tertia, hoc est an Johannis Apostoli, se tamen id concedere. Dionysius Alexandrinus, ubi de Johannis Apocalypsi disserit, ut eam Johannis alterius ab Evangelista esse probet, à Secunda, & Tertia Johannis Epistolis discrepare ostendit. Sexcentos tulerunt anni sequentes, qui eas Johanni Apostolo absque hæsitacione tribuerunt. Meminerimus præterea eum nos genuinum appellare librum, qui ab eo auctore scriptus est, à quo dicitur esse scriptus, & eo circiter tempore, quo scriptus esse fertur: has autem Johannis Epistolas, cujuscunque sint auctoris, sive Johannis Apostoli, sive alterius Johannis Presbyteri, eo tempore scriptas esse constar, quo feruntur esse scriptæ, cum uterque hic Johannes Christi fuerit discipulus; ab eo autem auctore sunt scriptæ, à quo dicuntur esse scriptæ, Johannis enim Presbyteri præ se ferunt nomen, nec quisquam ab eo scriptas esse negat: is autem, sive sit Apostolus Johannes, sive Johannes alter, certe Johannes Presbyter est, quicumque tandem ille est. Qui etiam incertus esset adhuc & dubius, ita ut olim fuit, (quem tamen Johannem Apostolum esse cum Ecclesia Catholica certum habeo) nihilominus staret nostra sententia; nam cum ab incerto auctore scriptæ essent, & ejusdem auctoris incerti nomen præ se ferrent, fatendum certe esset scriptas fuisse ab eo auctore, à quo vulgo dicebantur esse scriptæ. Atque eadem valere debet ratio ad propugnandam Apocalypseos, Epistolæ ad Ebræos, Secundæ Petri, aliarumque Jacobi & Judæ duarum fidem. Denique, ut Christianis excuterentur duæ illæ Johannis Epistolæ, tam breves illæ sunt & exiguæ, ut sua nihilominus Christianæ Religioni, absque illarum ope, constare possit auctoritas.

Secunda, ac Tertia.
 Iren. lib. 1. cap. 12.
 Iren. lib. 3. cap. 18.
 1. Job. 4. 1. & seq.
 Clem. Alex. Strom. 2.

Euseb. Hist. libr. 6. cap. 14.
 Terrull. de carne Christi, cap. 24.
 Dionys. Alex. libr. 2. de pro. missionib.